

Sector Informatie en communicatie

Oktober 2023

samenwerking
beroepsonderwijs
bedrijfsleven
maakt werk van praktijkleren

Inhoud

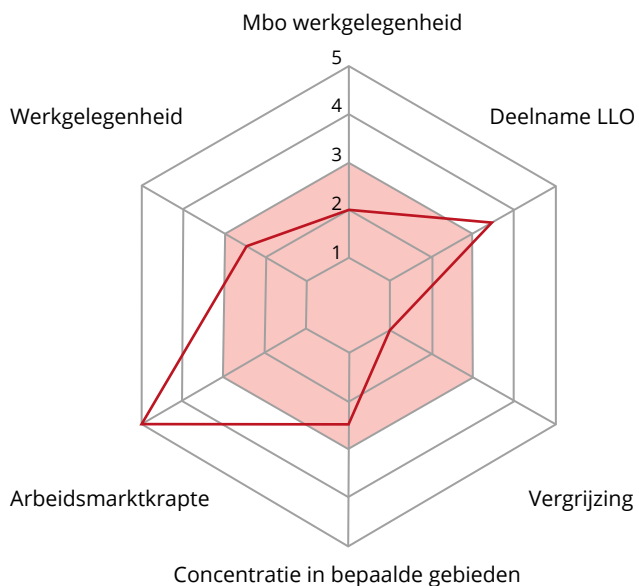
Sector Informatie en communicatie	3
De grootte van de sector	5
Aantal zelfstandigen	6
Opleidingen en werkniveau	7
Opleidingsniveau	7
ISCO niveau	8
Leven lang ontwikkelen (LLO)	9
Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte	10
Human capital	12
Bronnen	13

Sector Informatie en communicatie

Gegevens op sectorniveau; alleen krapteberoepen zijn op beroepsniveau

Werkgelegenheid

- iets kleiner dan gemiddelde sector
- weinig op mbo-niveau
- verspreid door heel Nederland
- zeer hoge arbeidsmarktkrapte
- weinig vergrijzing en meer instroom dan uitstroom
- meer dan gemiddelde LLO-deelname

■ Gemiddelde sector ■ Informatie en communicatie
 5 = ver boven gemiddelde 4 = boven gemiddeld 3 = gemiddeld
 2 = onder gemiddeld 1 = ver onder gemiddeld

Beleids- en politieke ontwikkelingen van belang voor de sector:

- (Gegevens)beveiliging wordt steeds meer vereist in (inter)nationale wet- en regelgeving.
- EU-regulering van Artificiële Intelligentie (AI) is hoogstwaarschijnlijk op komst.
- Aandacht voor het hoge energieverbruik van de ICT-sector wordt steeds meer afgedwongen door wet- en regelgeving zoals de Europese rapportageverplichtingen (CSRD) die transparantie van de duurzaamheid in de IT-keten af gaat dwingen.
- Vanwege de arbeidsmarktkrapte zijn er publiek-private initiatieven die mensen zonder of met enige IT-achtergrond op kunnen leiden, zoals www.nldigital.nl/initiatieven-voor-om-en-bij-scholing, het UWV-scholingsfonds voor krapteberoepen [UWV Scholingsbudget - Startel](#) of bijv. in Zuid-Holland [WE-IT: Onze programma's \(we-itwerkt.nl\)](#).

De sectorgegevens zijn op sectieniveau van de CBS SBI-indeling: het betreft geaggregeerde gegevens van alle bedrijven die volgens de Kamer van Koophandel-registratie met hun hoofdactiviteit onder de volgende sectie vallen.

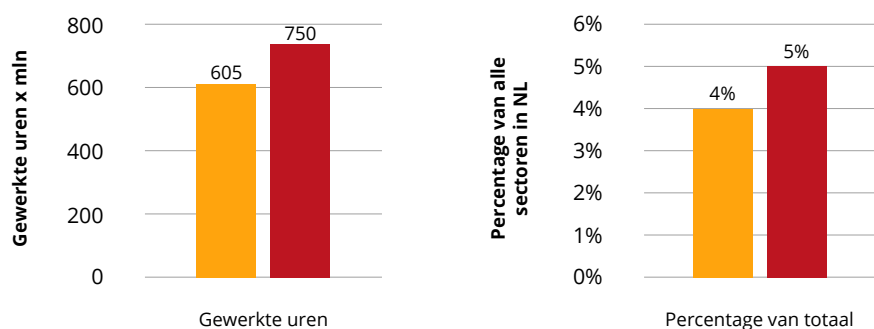
Sectie J Informatie en communicatie, bestaande uit de volgende 2 digit groepen:

- 58 Uitgeverijen
- 59 Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen
- 60 Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's
- 61 Telecommunicatie
- 62 Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie
- 63 Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie

De grootte van de sector

De sector Informatie en communicatie was in 2022 zowel qua gewerkte uren als het aantal (zzp-)banen iets kleiner dan de gemiddelde sector in Nederland. Procentueel bevat de sector ongeveer 4% van de werknemersbanen en 3% van de zzp-banen van Nederland. Daar tegenover staat dat er in deze sector circa 4% van de gewerkte uren gemaakt wordt. Er wordt in deze sector dus veel fulltime gewerkt.

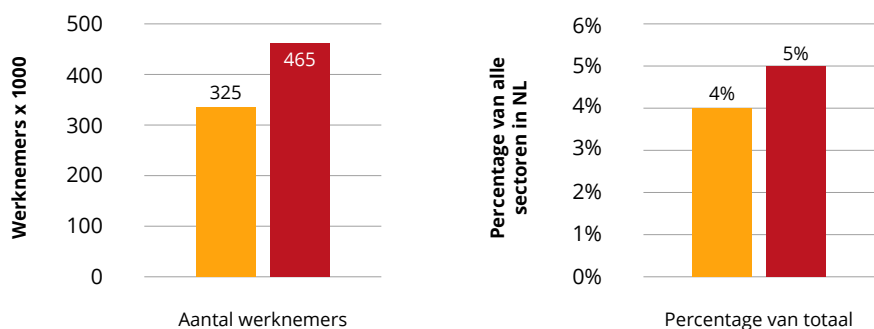
Figuur 1: Aantal gewerkte uren - Informatie en communicatie in 2022

■ Informatie en communicatie ■ Gemiddelde sector

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

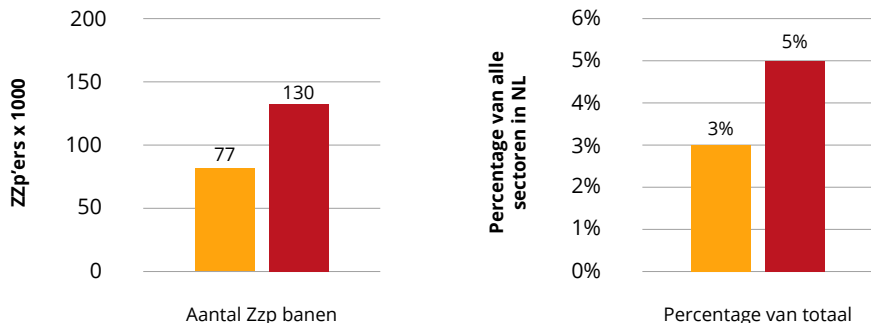
Figuur 2: Aantal werknemersbanen - Informatie en communicatie in 2022

■ Informatie en communicatie ■ Gemiddelde sector

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Figuur 3: Aantal zzp-banen - Informatie en communicatie in 2022

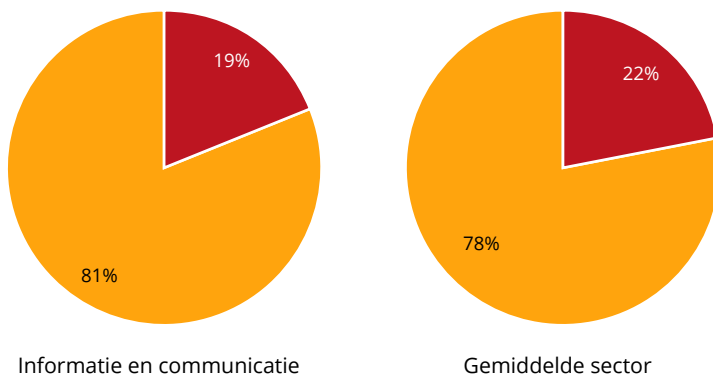
■ Informatie en communicatie ■ Gemiddelde sector

Bron: CBS – Statline 2022 - bewerking door SEOR

Aantal zelfstandigen

Het percentage zzp'ers (aantal zzp'ers gedeeld door het totaal aantal werkenden binnen de sector) in 2022 ligt wat lager dan het percentage in de gemiddelde sector in Nederland.

Figuur 4: Het percentage zzp'ers – Informatie en communicatie in 2022

■ Werknemer ■ Zzp'er

Bron: CBS – Statline 2022 - bewerking door SEOR

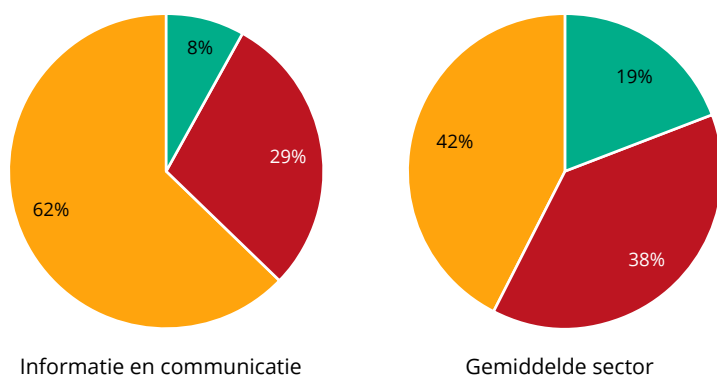
Opleidingen en werkniveau

Binnen de sector Informatie en communicatie zijn er relatief weinig werknemers met een laag of middelbaar opleidingsniveau. Ook het soort werk dat wordt uitgevoerd is qua niveau behoorlijk gespecialiseerd. Daarmee biedt de sector weinig werkgelegenheid op mbo-niveau.

Opleidingsniveau

De sector heeft een hoog opleidingsniveau, 62% van de werknemers is in 2021 hoogopgeleid. Het aandeel laag opgeleiden ligt met 8% lager dan het landelijk gemiddelde van 19%, en het aandeel middelbaar opgeleiden ligt met 29% ook onder het landelijk gemiddelde van 38%. De sector biedt dus, ten opzichte van de gehele arbeidsmarkt, weinig werkgelegenheid aan mbo-geschoolden.

Figuur 5: **Opleidingsniveau – Informatie en communicatie (2021)**

■ Hoog ■ Middelbaar ■ Laag

Bron: CBS; EBB (2022) - bewerking door SEOR

Toelichting bij opleidingsniveau¹

De verschillende soorten opleidingen in Nederland worden door het CBS ingedeeld in drie categorieën. Het CBS definieert de categorieën als volgt.

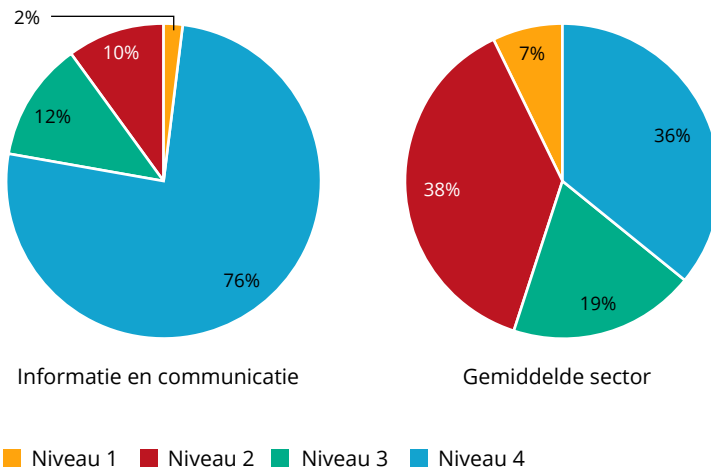
- Laag: dit omvat onderwijs op het niveau van basisonderwijs, het vmbo, de eerste drie leerjaren van havo/vwo of de assistentenopleiding (mbo-1).
- Middelbaar: dit omvat de bovenbouw van havo/vwo, de basisberoepsopleiding (mbo-2), de vakopleiding (mbo-3) en de middenkader- en specialistenopleidingen (mbo-4).
- Hoog: dit omvat onderwijs op het niveau van hbo of wo.

¹ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/33/verschil-levensverwachting-hoog-en-laagopgeleid-groeit/opleidingsniveau>

ISCO niveau

De mate waarin het werkniveau is gespecialiseerd in de sector Informatie en communicatie ligt erg hoog. Bij 76% van de banen in de sector gaat het om zeer gespecialiseerd werk; dit ligt sterk boven het landelijk gemiddelde van 36%.

Figuur 6: **Werkniveau – Informatie en communicatie (2021-2022)**

Bron: CBS, EBB (2023) - bewerking door SEOR

Toelichting bij ISCO niveau²

De "International Standard Classification of Occupations" (ISCO) wordt internationaal gebruikt om beroepen te vergelijken op basis van het niveau en de specialisatie die nodig is voor het beroep. De standaard wordt onder andere gehanteerd door het CBS en het UWV.

Naarmate het niveau toeneemt neemt ook de mate van specialisatie toe. De niveaus worden door het UWV als volgt gedefinieerd.

- Beroepsniveau 1: eenvoudige routinematige taken, waarvoor elementair of lager onderwijs volstaat.
- Beroepsniveau 2: weinig tot middelmatig complexe taken, waarvoor lager of middelbaar onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 3: complexe taken, waarvoor middelbaar of hoger onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 4: zeer complexe gespecialiseerde taken, waarvoor hoger of wetenschappelijk onderwijs vereist is.

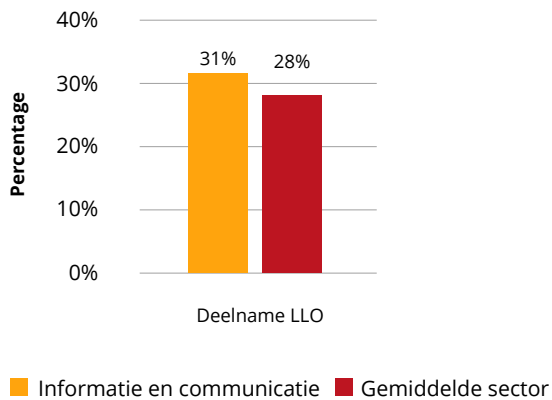
² Bron: https://www.uwv.nl/imagesdxa/duiding-arbeidsmarktontwikkelingen-juli-2021_tcm94-447013.pdf

Leven lang ontwikkelen (LLO)

Naast dat het personeel in de sector relatief hoog opgeleid is, wordt er ook bovengemiddeld (31% versus landelijk 28%) geparticipeerd aan leven lang ontwikkelen (LLO) door het personeel van 25-65 jaar.

Figuur 7: Deelname aan leven lang ontwikkelen (LLO) door 25-65-jarigen – Informatie en communicatie (2022)

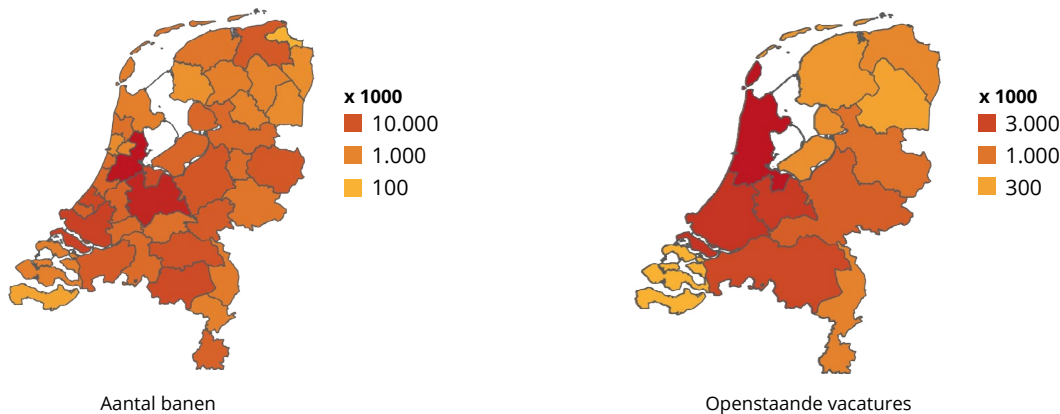

Bron: CBS: EBB (2022) - bewerking door SEOR

Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte

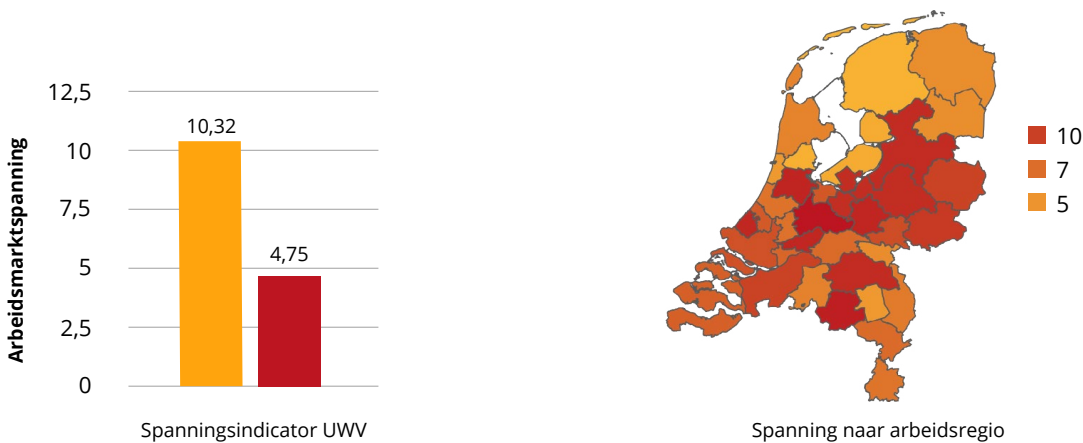
Banen binnen de sector Informatie en communicatie bevinden zich door heel Nederland, en de hoogste concentraties aan banen zijn te vinden rondom Amsterdam en Utrecht. Het aantal openstaande vacatures ligt met name hoog in Noord-Holland.

Figuur 8: Regionale verschillen werkgelegenheid – Informatie en communicatie (Q4 2022)

Bron: CBS (2022), - bewerking door SEOR

Figuur 9: Spanningsindicator UWV – Informatie en communicatie (Q4 2022)

■ Informatie en communicatie ■ Gehele arbeidsmarkt

Bron: UWV (Werk.nl) – 2022 – bewerking door SEOR

De spanningsindicator voor de sector Informatie en communicatie (10,32) ligt in het laatste kwartaal van 2022 ver boven het landelijk gemiddelde (4,75) en geeft daarmee aan dat de arbeidsmarkt veel krapper is dan gemiddeld. Voor de sector zijn met name vacatures ontstaan in de volgende beroepsklassen: *ICT-beroepen* (53%), *Bedrijfseconomische en administratieve beroepen* (21%), en *Commerciële beroepen* (18%).

Binnen deze beroepsklassen hadden de volgende kansrijke beroepen op mbo-niveau (ISCO 2 en 3) de hoogste arbeidsmarktspanning.

ICT-beroepen

- Gebruikersondersteuning ICT – *Spanning: 10,18*

Bedrijfseconomische en administratieve beroepen:

- Transportplanners en logistiek medewerkers – *Spanning: 14,46*
- Boekhouders – *Spanning: 10,75*

Commerciële beroepen

- Callcenter medewerker outbound en overige verkopers – *Spanning: 5,89*

Toelichting bij spanningsindicator UWV³

De spanningsindicator wordt berekend door het aantal openstaande vacatures zoals bekend bij het UWV, te delen door het aantal WW-uitkeringen die minder dan een half jaar lopen. Hoe hoger de spanningsindicator hoe krappere de arbeidsmarkt is, en dus hoe groter de behoefte aan personeel.

De indeling van de spanningsindicator zoals gegeven door het UWV is als volgt:

- 0,06 tot 0,25: zeer ruim
- 0,25 tot 0,67: ruim
- 0,67 tot 1,50: gemiddeld
- 1,50 tot 4,00: krap
- 4,00 tot en met 16,00: zeer krap.

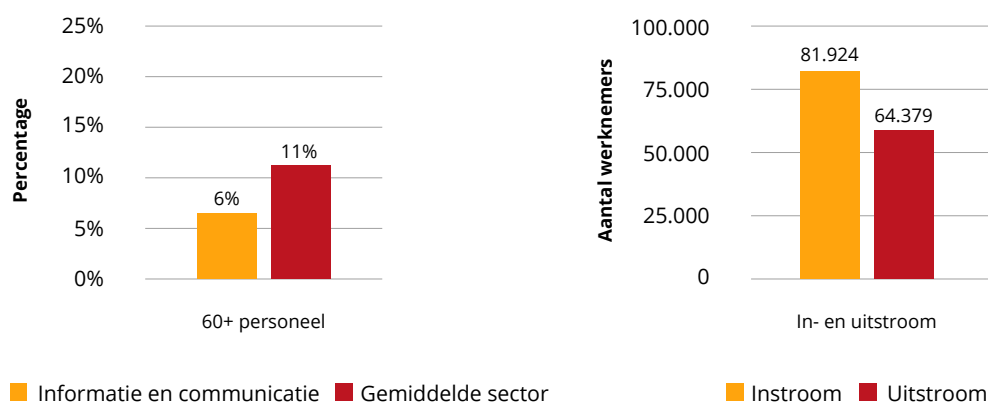
Op basis van een combinatie van het CBS overzicht “ontstane vacatures SBI-ROA beroepsklasse” en de UWV spanningsindicator per beroepsklasse is er, per SBI-sector, door SEOR een gewogen spanningsindicator gemaakt. Zie bronnen voor een toelichting.

³ https://www.werk.nl/imagesdxa/uwv-kansrijke-beroepen-2023_tcm95-451013.pdf

Human capital

Binnen de sector Informatie en communicatie ligt in 2023 het percentage 60-plussers veel lager dan het landelijk gemiddelde. Er was in 2022 sprake van een groei van het aantal banen in de sector; de instroom van personeel naar de sector toe was hoger dan de uitstroom vanuit de sector. Het saldo lag in 2022 op een toename van 17.545 werknemers. Er is dus geen sprake van een demografische druk in deze sector.

Figuur 10: **Leeftijdsopbouw (2023), in- en uitstroom personeel (2022) - Industrie**

Bron: CBS (2023-en 2022), - bewerking door SEOR

Bronnen

De gegevens zijn berekend op basis van de informatie in de onderstaande bronnen; er zijn geen aanpassingen gedaan. Gegevens naar sector- én mbo-niveau tegelijkertijd zijn niet openbaar beschikbaar anders dan opgenomen.

CBS

Grootte van de sector: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84166NED/table?dl=92DEA>

Opleidingsniveau: <https://arbeidsmarktinzicht.nl/content/states/index/99179?region=4§or=10>

ISCO niveau: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2023/32/werkzame-beroepsbevolking-beroep-en-sector-2021-2022>

In- en uitstroom: <https://sbi.topsectorenarbeidsmarktmonitor.nl/over-het-dashboard-4>

Deelname LLO: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Leeftijdsopbouw: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Regionale banen: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83582NED/table?ts=1691156730952>

Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA: <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85081NED>

Openstaande vacatures: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83599NED/table?ts=1696841092879>

UWV – gegevens op beroepsniveau

UWV Spanningsindicator: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

UWV Vacatures: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

Beleids- en politieke ontwikkelingen

ABN AMRO - [Sectoren - ABN AMRO](#)

ING - [Jouw sector - ING](#)

Rabo - [Sectorprognoses: milde recessie en structurele uitdagingen - Rabobank](#)

Rabo - [Sectorprognoses: groeivertraging in vrijwel alle sectoren - Rabobank](#)

SBB - [Trendplaat of Trendrapport](#)

Berekening spanningsindicator op SBI-sector niveau

Op basis van de dataset "Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA" is voor 2022 gekeken naar de weging van een bepaalde beroepsklasse in het totaal aantal vacatures dat in een bepaalde SBI-sector was ontstaan. De spanningsindicator per SBI-sector is vervolgens uitgerekend met de volgende formule:

$$\text{Spanningsindicator sector} = \sum_{i=1}^n \frac{\text{Vacatures beroepsklasse}_i}{\text{Vacatures sector}} \times \text{Spanningsindicator Beroepsklasse}_i$$

Met n=aantal beroepsklassen binnen de SBI-sector